

Stanowisko Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów z dnia 3 października 2022 r.

w sprawie: **propozycji przedstawicieli Komisji Europejskiej dot. zastosowania wsparcia zwrotnego dla JST w istotnych obszarach rozwojowych**

Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów zrzeszającego 153 jednostki samorządu terytorialnego w województwie śląskim bardzo negatywnie ocenia propozycje przedstawicieli Komisji Europejskiej dot. zastosowania wsparcia zwrotnego dla jednostek samorządu terytorialnego w interwencjach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji oraz obszarach termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła w budynkach komunalnych, wymiany oświetlenia miejskiego czy wprowadzania farm fotowoltaicznych jako źródeł energii na potrzeby realizacji usług publicznych. Stanowisko to prezentowane jest podczas rozmów negocjacyjnych dotyczących ostatecznego kształtu programu operacyjnego dla województwa śląskiego, finansowanego z budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027, jak również w trakcie negocjacji programów operacyjnych prowadzonych w innych regionach naszego kraju.

Jednostki samorządu terytorialnego jako istotna część administracji publicznej zapewniają cały szereg usług publicznych, a tym samym zaspokajają elementarne, zbiorowe potrzeby mieszkańców gmin i powiatów. Zadania te są ich ustawowym obowiązkiem, z którego nie mogą zrezygnować. W dobie ograniczanych w sposób systemowy z poziomu centralnego dochodów jednostek samorządu terytorialnego, wysokiej inflacji oraz zatrważającego wzrostu cen energii oraz paliw energetycznych, wysoce niezrozumiałe jest dodatkowe obciążenie budżetów JST proponowanymi przez przedstawicieli Komisji Europejskiej instrumentami zwrotnymi zamiast wsparcia o charakterze dotacyjnym. Obecnie bowiem każdy wzrost wydatków i kosztów dla samorządów, a zwłaszcza kosztów obsługi długu będzie przyczyniał się do znaczącego pogorszenia jakości świadczonych usług publicznych dla lokalnych społeczności.

Zwracamy uwagę, iż zastosowanie instrumentów zwrotnych dla działań w obszarach termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła w budynkach komunalnych może wpłynąć na obniżenie tempa poprawy jakości powietrza na obszarze całego województwa. Ta sama uwaga dotyczy wdrażania wszystkich działań na rzecz sprawiedliwej transformacji naszego regionu. Ograniczenie dostępności finansowania wymiany oświetlenia miejskiego czy wprowadzania farm fotowoltaicznych jako źródeł energii na potrzeby realizacji usług publicznych, wiązać się będzie z brakiem możliwości szybkiej wymiany dotychczasowych, nieefektywnych urządzeń na te wydajne energetycznie. Potrzeby w zakresie działań transformacyjnych w województwie śląskim wielokrotnie przewyższają obecnie proponowaną na ten cel alokację środków z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Oszczędności powstałe w wyniku realizacji projektów transformacyjnych powinny być przez samorządy natychmiast lokalnie reinwestowane w kolejne przedsięwzięcia komplementarne. Niezrozumienie tej sytuacji przez Komisję Europejską sprzyjać będzie dalszemu nadmiernemu wykorzystaniu zasobów energetycznych, a tym samym potęgować jeszcze obecny kryzys energetyczny, zamiast go realnie rozwiązywać.

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Krzyszyna Siejna

Zastępca Przewodniczącego